



**ГЛАВНА СЛУЖБА  
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА  
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4  
Република Српска, БиХ  
Тел: +387(0)51/247-408  
Факс: +387(0)51/247-497  
e-mail: revizija@gsr-rs.org

---

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији  
Министарства управе и локалне самоуправе  
Републике Српске  
за период 01.01-31.12.2019. године**

**Број: РВ042-20**

**Бања Лука, 16.03.2020. године**



## САДРЖАЈ

<b>I</b>	<b>ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....</b>	<b>1</b>
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја .....	1
<b>II</b>	<b>ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....</b>	<b>3</b>
	Извјештај о ревизији усклађености .....	3
<b>III</b>	<b>КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....</b>	<b>4</b>
<b>IV</b>	<b>ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ) .....</b>	<b>5</b>
	1. Увод .....	5
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја .....	5
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола .....	6
	4. Набавке .....	7
	5. Припрема и доношење буџета .....	8
	6. Финансијски извјештаји .....	8
	6.1. Извјештај о извршењу буџета .....	9
	6.1.1. Приходи и примици .....	9
	6.1.2. Расходи и издаци .....	9
	6.2. Имовина, обавезе и извори .....	14
	6.2.1. Имовина .....	14
	6.2.2. Обавезе .....	16
	6.2.3. Извори и промјене на нето имовини .....	16
	6.3. Ванбилансна евиденција .....	16
	6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе .....	16
	6.5. Образложења уз финансијске извјештаје .....	17



## I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

### Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

#### **Мишљење**

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске који обухватају: Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05; Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2019. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњих финансијских извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2019. године; прихода, примитака, расхода и издатака, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

#### **Основ за мишљење**

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 – 2810. Наша одговорност за провођење ревизије је даље описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 – Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској подразумева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2019. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше ревизијско мишљење.

#### **Одговорност руководства за финансијске извјештаје**

Министар је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно

прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

### **Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја**

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 16.03.2020. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

## II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

### Извјештај о ревизији усклађености

#### **Мишљење**

Уз ревизију финансијских извјештаја Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске за 2019. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске за 2019. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

#### **Основ за мишљење**

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

#### **Одговорност руководства за усклађеност**

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, министар је, такође, одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

#### **Одговорност ревизора за ревизију усклађености**

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске.

Бања Лука, 16.03.2020. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

### III КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о извршењу буџета за 2019. годину;
- Одлука о усвајању ребаланса буџета за 2019. годину;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о платама запослених у органима управе;
- Закон о државним службеницима;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;
- Закон о порезу на доходак;
- Закон о доприносима;
- Посебни Колективни уговор за запослене у органима управе и Анекс Посебног колективног уговора за запослене у органима управе Републике Српске;
- Закон о финансирању политичких странака из буџета Републике, општина и градова;
- Правилник о критеријумима и поступку за додјелу средстава гранта удружењима од јавног интереса, осталим удружењима и фондацијама;
- Правилник о критеријумима и поступку за додјелу финансијских средстава неразвијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе;
- Правилник о суфинансирању пројеката неразвијених и изразито неразвијених јединица локалне самоуправе;
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске.



## **IV ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДеној РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)**

### **1. Увод**

Министарство управе и локалне самоуправе Републике Српске (у даљем тексту: Министарство) основано је у складу са Законом о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", број: 115/18) и обавља управне и друге стручне послове утврђене чланом 16. наведеног закона, са циљем рјешавања питања значајних за управу и локалну самоуправу.

У оквиру Министарства организована су два ресора као основне организационе јединице (Ресор управе и Ресор локалне самоуправе), двије посебне организационе јединице (Кабинет министра и Секретаријат министарства), радно мјесто интерног ревизора под надлежношћу министра, те у оквиру наведених јединица одјељења и одсјеци.

Финансирање Министарства се врши из буџета Републике Српске, а финансијско пословање обавља преко Јединственог рачуна трезора чија је главна књига у цјелости саставни дио Главне књиге трезора Републике.

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Министарства за период 01.01-31.12.2019. године, није било примједби.

### **2. Провођење препорука из претходног извјештаја**

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је финансијску ревизију Министарства за 2018. годину и том приликом су дате три препоруке које се односе на усклађеност пословања.

Министарство је у складу са чланом 20. став 3. Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број: 98/05 и 20/14) доставило План за провођење препорука Главне службе за ревизију јавног сектора Републике Српске, а у току провођења ревизије, достављен је и Извјештај о провођењу препорука по наведеном плану.

Препорука да се приликом покретања поступка јавне набавке испуне услови у складу са одредбама члана 17. ставови (1) и (2) Закона о јавним набавкама (Службени гласник Босне и Херцеговине", број: 39/14) је проведена, јер је План јавних набавки за 2019. годину са измјенама и допунама објављен на веб страници Министарства и све проведене набавке су планиране.

Препорука да се објављују захтијевана обавјештења и сачињавају извјештаји у складу са одредбама члана 35. став (1), 36. став (1), 74. став (1), 75. став (1) и 88. став (1) Закона о јавним набавкама и чланова 7, 9. и 12. Упутства о условима и начину објављивања обавјештења и достављања извјештаја у поступцима јавних набавки у информационом систему "Е- набавке" је проведена у 2019. години.

Препорука да се проводе процедуре јавних набавки за услуге из Анекса II дио Б у складу са чланом 8. Закона о јавним набавкама и Правилником о поступку додјеле уговора о услугама из Анекса II дио Б је проведена јер су процедуре јавних набавки за услуге хотелског смјештаја и угоститељске услуге проведене у 2019. години.

### 3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација Министарства уређена је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста („Службени гласник Републике Српске“, број: 51/19). У Министарству је, поред министра, систематизовано 46 радних мјеста са 61 извршиоцем и то: савјетник министра и шеф Кабинета, 26 државних службеника и 18 намјештеника.

На дан 31.12.2019. године у Министарству било је запослено поред министра 53 радника и то: 46 на неодређено вријеме и 7 на одређено вријеме (од тога 3 у мандату министра).

Годишњи попис имовине и обавеза у Министарству извршен је у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број: 45/16).

Правилником о интерним контролама и интерним контролним поступцима дефинисани су основни елементи система интерних контрола (контролно окружење, процјена ризика, контролне активности, информације и комуникација и надзор-мониторинг). У поменутом правилнику, што је констатовано и ранијих година, контролне активности и корективне мјере нису у потпуности дефинисане на начин да се може пратити њихова успјешност у вези са отклањањем или умањењем тих ризика.

Због обављања послова од јавног интереса, а сходно одредбама члана 14. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 91/16) и у складу са Упутством о начину и поступку спровођења финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број: 99/17) именовано је одговорно лице за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле. Сачињени су: годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле, Изјава о достигнутом степену развоја система интерних финансијских контрола за 2019. годину и Изјава о планираним мјерама за успостављање недостигнутог нивоа развоја система интерних финансијских контрола. Наведене су слабости и неправилности: није у потпуности израђена мапа пословних процеса са дијаграмом тока, описом активности, одговорности по свакој активности, роком извршења и нису идентификовани и процијењени ризици. Постоји књига пословних процеса коју треба дорадити. Наведене су мјере које се планирају предузети: довршити израду Мапе/књиге пословних процеса са дефинисаним свим активностима за успостављање система финансијског управљања и контроле; идентификовати и процијенити ризике, те израдити регистар ризика.

Министарство није уредило систем интерних контрола према дијелу одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле јер није: донијело акт о управљању ризицима којим се уређују организациони циљеви и задаци, процјена ризика и управљање ризицима (члан 8. став 2 закона); идентификовало и процијенило ризике (није успоставило регистар ризика), те израдило стратегију управљања ризицима (тачка 22. под 6 упутства); извршило анализу постојећих и на основу тога донијело нова правила и процедуре имајући у виду да је у протеклом периоду, дошло до значајних измјена у законској и подзаконској регулативи из различитих области. Министарство користи

консултантске услуге за успостављање финансијског управљања и контроле, рок први квартал 2020. године (детаљније објашњено под тачком 6.1.2.1. извјештаја).

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизовано је и попуњено радно мјесто интерног ревизора. Чланови 18. и 19. поменутог закона, дефинишу да за субјекте који не испуњавају услове за организовање посебне организационе јединице, обављање интерне ревизије врши Централна јединица за интерну ревизију успостављена у оквиру Министарства финансија, што је констатовано и претходне године, а чланом 19. став 2. дата је могућност да се може организовати у складу са процијењеним ризиком. У току 2019. године проведено је шест интерних ревизија које су се односиле углавном на 2018. годину. Годишњи извјештај интерне ревизије за 2019. годину достављен је Главној служби за ревизију јавног сектора Републике Српске, сходно члану 33. став 4. поменутог закона

Контролне активности су дефинисане, поред горе поменутих аката, Правилником о интерној ревизији у Министарству, Правилником о јавним набавкама, као и другим интерним актима у вези са накнадама и другим примањима запослених, поступком додјеле средстава гранта, додјеле финансијских средстава и суфинансирање пројеката неразвијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе, коришћење службених возила и мобилних телефона.

Ревизија није утврдила недостатке система интерних контрола чиме су створене претпоставке за функционисање истих на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

#### **4. Набавке**

Министарство је донијело План јавних набавки за 2019. годину, са шест измјена и допуна, укупне вриједности од 540.748 КМ без урачунатог пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ) и то за робе у износу од 164.180 КМ и услуге у износу од 376.568 КМ. Планирано је провођење 37 поступака јавних набавки, од којих четири поступка нису реализована у вриједности од 50.940 КМ без ПДВ-а (три директна споразума и једна набавка која је везана за Стратегију развоја јединица локалне самоуправе за коју је била остављена могућност директног споразума, конкурентског захтјева или отвореног поступка, јер зависи од Акционог плана који се доноси у току године).

Према извјештају о реализацији плана набавки, вриједност уговорених набавки у ревидираној години износи 392.124 КМ односно 73% у односу на планирану вриједност, а проведен је 31 поступак и то: два отворена поступка (38.000 КМ), два конкурентска захтјева за достављање понуда (47.470 КМ), двадесет шест директних споразума (96.654 КМ) и један преговарачки поступак без објаве обавјештења (210.000 КМ).

Два поступка јавних набавки која су планирана провођењем отвореног поступка започета су у 2019. години, а нису окончани, те је извршено резервисање средстава у износу од 75.200 КМ са ПДВ-ом и то: набавка рачунарске опреме (25.200 КМ) и набавка Информационог система канцеларијског пословања у Министарству за потребе Централне писарнице Владе Републике Српске (50.000 КМ), што је детаљније објашњено под тачком 6.1.2.4. извјештаја.

За поступке јавних набавки који су планирани путем отвореног поступка и конкурентског захтјева за доставу понуда код којих је као критериј за додјелу уговора коришћена најнижа цијена, предвиђено је провођење е-аукције, како је дефинисано

чланом 1. и 10. Правилника о условима и начину коришћења е-аукције („Службени гласник Босне и Херцеговине“ број 66/16).

Ревидиране су набавке у укупној вриједности од 370.300 КМ, што чини 94% вриједности уговорених и започетих набавки, и то: четири набавке отвореним поступком вриједности 102.103 КМ (услуге одржавања и поправке возила, набавка рачунарске опреме, набавка информационог система, набавка возила); једна набавка конкурентским захтјевом вриједности 40.000 КМ (набавка горива); једна набавка директним споразумом вриједности 5.000 КМ (услуга израде документа), једна набавка преговарачким поступком без објаве обавјештења вриједности 210.000 КМ, (одржавање софтвера Централног система за електронску обраду података и чување другог примјерка матичних књига) и двије набавке директним споразумом за услуге хотелског смјештаја и угоститељске услуге из Анекса II дио Б вриједности 13.197 КМ.

У ревидираним поступцима јавних набавки нису утврђене материјално значајне неусклађености са Законом о јавним набавкама и другим подзаконским актима.

## 5. Припрема и доношење буџета

Министарство је припрему и израду буџетског захтјева вршило у складу са Инструкцијама Министарства финансија у формату програмског буџетирања. Почетни буџетски захтјев Министарство је доставило у износу од 9.245.500 КМ односно у износу почетног буџетског ограничења према Документу оквирног буџета 2019–2021. године. Уз захтјев, достављена су образложења о потреби додатних средстава на позицијама: остали некласификовани расходи у износу 40.000 КМ и трансфери између различитих нивоа власти у износу од 3.000.000 КМ.

Одлуком Народне скупштине о усвајању буџета за 2019. годину („Службени гласник Републике Српске“, број: 114/17) Министарству је одобрен буџет у износу од 9.299.200 КМ, и то за: текуће расходе (6.886.600 КМ), трансфере између и унутар јединице власти (2.375.000 КМ), издатке за нефинансијску имовину (33.000 КМ) и остале издатке (4.600 КМ).

Одлуком Народне скупштине о усвајању Ребаланса буџета за 2019. годину („Службени гласник Републике Српске“, број: 93/19) Министарству је одобрено 9.335.400 КМ, и то за: текуће расходе (6.849.000 КМ), трансфере између и унутар јединице власти (2.350.000 КМ), издатке за нефинансијску имовину (118.000 КМ) и остале издатке (18.400 КМ).

Након доношења Ребаланса буџета проведено је шест реалокација у укупном износу од 134.100 КМ и то: двије по рјешењима министра (26.100 КМ) и четири по Рјешењима Владе Републике Српске (108.000 КМ). Са буџетске резерве реалоцирано је на позицију текући грантови удружењима од јавног интереса у износу од 50.000 КМ. Са позиције расхода за бруто плате запослених проведена је реалокација на друге буџетске кориснике у износу од 37.000 КМ.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења буџета.

## 6. Финансијски извјештаји

Министарство има статус буџетског корисника чија је главна књига у цјелости у саставу ГКТ и према члановима 46. и 47. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17) врши

извјештавање. Министарство је сачинило прописане обрасце годишњих извјештаја: Образац 2 – Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01, Образац 3а - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственим фондовима 01 до 05, Образац 4а – Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у ГКТ, Образац 5а – Преглед имовине, обавеза и извора исказаних у ГКТ и писано Образложење уз финансијске извјештаје.

## **6.1. Извјештај о извршењу буџета**

Буџетски расходи и издаци исказани су у износу од 9.123.523 КМ, што је 98% у односу на Ребаланс буџета. У извјештају о извршењу буџета исказани су приходи и примици који се не планирају на нивоу буџетског корисника у износу од 23.901 КМ.

За одступања на појединим позицијама на којима је извршење веће у односу на износ који је одобрен ребалансом буџета извршене су реалокације (тачке 6.1.2.1, 6.1.2.3. и 6.1.2.4. извјештаја).

### **6.1.1. Приходи и примици**

Приходи и примици исказани су у укупном износу од 60.616 КМ, од тога приходи (укључујући приходе обрачунског карактера) у износу од 43.854 КМ и примици у износу од 16.762 КМ.

Приходи Министарства односе се на непореске приходе у износу од 7.139 КМ и приходе обрачунског карактера у износу од 36.716 КМ.

Непорески приходи односе се на приходе од организовања полагања стручног испита за матичаре по Одлуци министра о висини трошкова за полагање посебног стручног испита за матичаре (4.600 КМ) и приходе од наплаћених потраживања од запослених по основу утрошка мобилног телефона (2.539 КМ).

Приходи обрачунског карактера односе се највећим дијелом на помоћи у природи од међународних организација по основу евидентирања дониране нематеријалне произведене имовине у оквиру пројекта „Јачање капацитета државних институција за укључивање организација цивилног друштва у процес креирања јавних политика“.

Исказани примици у цјелости се односе на остале примитке, а чине их примици од рефундација накнада по основу породилског одсуства од Јавног фонда за дјечију заштиту (15.915 КМ) и рефундација накнаде плата за вријеме боловања од Фонда здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ (847 КМ).

### **6.1.2. Расходи и издаци**

Укупни расходи и издаци исказани су у износу од 9.123.523 КМ, од тога расходи у износу од 9.050.551 КМ и издаци у износу од 144.434 КМ.

#### **6.1.2.1. Текући расходи**

Текући расходи односе се на: расходе за лична примања запослених, расходе по основу коришћења роба и услуга и грантове у земљи.

Веће извршење појединих буџетских позиција од 1-43% су покривена прерасподјелом са других позиција расхода. Недостајућа средства за: расходе за накнаду плата за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (10.000 КМ), расхода за текуће одржавање (1.800 КМ) расходе по основу путовања

и смјештаја (1.500 KM) и остале некласификоване расходе (2.800 KM) су покривена реалокацијама са: расхода за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (1.000 KM), расхода за бруто плате запослених (9.000 KM) и расхода по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (6.100 KM).

Расходи за лична примања исказани су у износу од 1.506.536 KM, а чине их: расходи за бруто плате запослених (1.419.801 KM), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених (40.201 KM), накнаде плата за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (30.972 KM) и бруто отпремнине и једнократне помоћи (15.561 KM).

Расходи за бруто плате запослених односе се на: расходе за основну плату након опорезивања (835.030 KM), расходе за увећање основне плате по основу радног стажа (52.468 KM) и порез на доходак и доприносе на плате (465.528 KM).

Расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених односе се на расходе: за накнаде за превоз на посао и са посла (28.064 KM) и расходе по основу дневница за службена путовања у земљи и иностранству (11.826 KM).

Расходи за бруто накнаде плата за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада односе се на расходе по основу накнада плата за вријеме боловања које се не рефундирају.

Расходи за бруто отпремнине и једнократне помоћи односе се на расходе за: отпремнине (4.925 KM), помоћи приликом рођења дјетета (1.145 KM), помоћи у случају смрти члана уже породице (9.324 KM) и порезе и доприносе (167 KM).

Министарство је извршило обрачун и исплату личних примања запосленима у складу са Законом о платама запослених у органима управе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 66/18) и другим важећим законским прописима.

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани су у износу од 761.810 KM, а односе се на расходе: по основу закупа (11.325 KM), утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (305.151 KM), за режијски материјал (20.095 KM), за текуће одржавање (32.602 KM), по основу путовања и смјештаја (72.297 KM), за стручне услуге (276.530 KM) и остале некласификоване расходе (43.810 KM).

*Расходи по основу закупа* односе се на закуп пословних објеката канцеларија за републичке управне инспекторе у Милићима, Требињу, Угљевику и Брчко Дистрикту БиХ, закуп опреме и складишта за ауто гуме које нису у употреби.

*Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга* односе се на расходе за: услуге коришћења фиксног телефона (9.769 KM), мобилног телефона (13.593 KM), поштанске услуге (276.937 KM), утрошену електричну енергију (1.483 KM), комуналне услуге (1.734 KM) и остале расходе (1.635 KM). Трошкови поштанских услуга настају по основу пријема и отпреме поште путем Централне писарнице Владе Републике Српске (која се налази при Министарству).

*Расходи за режијски материјал* односе се на расходе за канцеларијски материјал (12.104 KM) и стручну литературу, часописе и дневну штампу (7.991 KM).

*Расходи за текуће одржавање* односе се на текуће одржавање опреме у износу од 25.987 KM (а највећим дијелом на одржавање 14 службених возила Министарства 21.479 KM) и остало текуће одржавање у износу од 6.614 KM.

*Расходи по основу путовања и смјештаја* односе се на расходе по основу утрошка горива (51.097 КМ), расходе по основу путовања и смјештаја у иностранству (11.947 КМ) и у земљи (9.253 КМ).

*Расходи за стручне услуге* односе се на расходе по основу услуга одржавања, администрирања и подршке Централног система за електронску обраду података и чување другог примјерка матичних књига (245.700 КМ), одржавања рачунарских програма (5.020 КМ), лиценци (2.920 КМ), расходе осигурања (6.821 КМ), информисања и медија (10.219 КМ) и расходе за остале стручне услуге за израду документа (5.850 КМ). Уговор о успостављању финансијског управљања и контроле Министарство је закључило 25.10.2019. године са „Севои Група“ д. о. о. Бања Лука у вриједности 5.000 КМ (без ПДВ-а). Обавезе добављача су да изради Мапу/књигу пословних процеса, изврши идентификовање, процјену и документовање ризика у одговарајућем регистру и проведе завршну презентацију система (тачка 3. извјештаја).

*Остали неklasификовани расходи* односе се на расходе по основу: репрезентације (9.183 КМ), пореза, доприноса и непореских накнада на терет послодавца (7.870 КМ), стручног усавршавања запослених (2.170 КМ), бруто накнада по уговору о дјелу (14.588 КМ), расходе за систематски преглед радника (6.999 КМ) и остале расходе (3.000 КМ). Нижи су за 36% у односу на Ребаланс буџета услед мањег извршења планираних средстава за реализацију Стратегије развоја локалне самоуправе у Републици Српској, Стратегије обуке запослених у јединицама локалне самоуправе, као и мањег извршења осталих расхода.

Грантови у земљи исказани су у износу од 4.342.106 КМ, а односе се на: текуће грантове: политичким организацијама (3.853.000 КМ), фондацијама и удружењима грађана (91.106 КМ), удружењима од јавног интереса (150.000 КМ) и добротворним и хуманитарним друштвима (248.000 КМ).

*Текући грантови политичким организацијама* додијељени су парламентарним странкама (осам) према одредбама члана 5. став (2) Закона о финансирању политичких странака из буџета Републике, општина и градова („Службени гласник Републике Српске“, број: 65/08).

*Текући грантови фондацијама и удружењима грађана* додијељени су фондацијама и удружењима према процедурама које су дефинисане Правилником о критеријумима и поступку за додјелу средстава гранта удружењима од јавног интереса, осталим удружењима и фондацијама („Службени гласник Републике Српске“, број: 105/17 и 54/19). Након упућеног јавног позива за додјелу средстава гранта за суфинансирање пројеката/програма удружења грађана и фондација из средстава за 2019. годину, комисија за додјелу средстава гранта извршила је оцјену свих појединачних пројеката према дефинисаним критеријумима у поменутом правилнику, утврдила листу вредновања, рангирала пријављене пројекте и предложила 36 пројеката за финансирање, од укупно пристиглих 61 пријава (највише додијељено 8.157 КМ, а најмање 1.000 КМ по кориснику). Одлуком Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 100/19) дата је сагласност Министарству на План утрошка средстава за текуће грантове фондацијама и удружењима грађана за период 01.01-30.09.2019. године. Са свим изабраним корисницима гранта закључени су Уговори.

*Текући грантови удружењима од јавног интереса*

По Одлукама Владе Републике Српске о додјели статуса удружења од јавног интереса („Службени гласник Републике Српске“, број: 100/06, 117/10 и 7/16) статус

удружења од јавног интереса има 29 субјеката у Републици Српској, од којих три субјекта имају програме/пројекте који су у функцији остваривања стратешких циљева Министарства и то:

- Савез општина и градова Републике Српске, Бијељина (35.000 КМ);
- Савез националних мањина Републике Српске, Бања Лука (35.000 КМ);
- Асоцијација „Ствараоци Републике Српске“, Пале (80.000 КМ);

Додјела средстава вршена је на основу достављених захтјева за финансирање пројеката/програма процедурама које су дефинисане Правилником. Одлукама Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 34/19, 56/19, 81/19 и 111/19) дата је сагласност на План утрошка средстава – текући грантови удружењима од јавног интереса. Ребалансом буџета Министарства за текуће грантове удружењима од јавног интереса планирана су средства у износу од 100.000 КМ, а исказани су у износу од 150.000 КМ. Са буџетске резерве реалоцирана су средства у износу од 50.000 КМ удружењу од јавног интереса Асоцијација „Ствараоци Републике Српске“ у сврху пружања финансијске помоћи за адаптацију објекта „Мали дом“ на Палама.

#### *Текући грантови добротворним и хуманитарним друштвима*

Ребалансом буџета за 2019. годину за добротворна и хуманитарна друштва одобрени су грантови кроз посебну буџетску позицију по појединачном кориснику. Одлукама Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 111/19) дате су сагласности на план утрошка и средства су додијељена: добротворним друштвима „Мерхамет“ у Републици Српској (78.000 КМ), Каритас у Републици Српској (30.000 КМ), хуманитарним друштвима „Коло српских сестара“ (42.000 КМ), удружењима и организацијама цивилних жртава рата Бошњака и Хрвата (78.000 КМ) и Удружењу „12 беба“ (20.000 КМ). У складу са наведеним Одлукама са појединачним корисницима закључени су Уговори о додјели средстава гранта. У поступку вредновања пројеката/програма наведених корисника, након прикупљања захтјева путем јавног позива, изузимају се дефинисани критеријуми (општи и посебни), што је дефинисано Правилником о критеријумима и поступку за додјелу гранта удружењима од јавног интереса, осталим удружењима и фондацијама.

#### **6.1.2.2. Расходи обрачунског карактера**

Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 71.462 КМ, а односе се на: расходе по основу амортизације (58.974 КМ), набавну вриједност реализованих залиха (6.366 КМ), расходе од усклађивања вриједности имовине (154 КМ) и остале расходе обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти (5.968 КМ).

*Расходи по основу амортизације* односе се на обрачунату амортизацију постројења и опреме (54.459 КМ), нематеријалне непроизведене имовине (327 КМ) и нематеријалне произведене имовине (4.188 КМ). Амортизација је обрачуната у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 110/16).

*Набавну вриједност реализованих залиха* односе се на вриједност ауто-гума издатих у употребу.

*Остали расходи обрачунског карактера* по основу односа са другим јединицама власти односе се на расходе који су настали по основу корекције потраживања од



Фонда здравственог осигурања због ненаплативости у периоду дужем од годину дана.

### **6.1.2.3. Трансфери између различитих јединица власти**

Трансфери између различитих јединица власти исказани у износу од 2.299.637 КМ односе се на трансфере неразвијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе.

Трансфери неразвијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе исказани су у износу од 2.000.000 КМ. У складу са чланом II, ставови 3) и 4) Одлуке о степену развијености јединица локалне самоуправе у Републици Српској за 2019. годину („Службени гласник Републике Српске“ број: 120/18), утврђеним критеријумима у Правилнику о критеријумима и поступку за додјелу финансијских средстава неразвијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе додијељени су трансфери за 34 јединице локалне самоуправе (15 неразвијених и 19 изразито неразвијених). Након примарне расподјеле између развијених и изразито неразвијених јединица, у омјеру 44:56, трансфери су расподијељени унутар наведених група према критеријумима: остварени укупан приход по становнику у претходној години, остварени буџетски приходи по становнику, густина насељености и стопа незапослености. Одлукама Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 27/19, 56/19, 81/19 и 111/19), квартално су одобрене исплате финансијских средстава (у четири једнаке транше по 500.000 КМ).

Трансфери за суфинансирање пројеката неразвијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе исказани су у износу од 299.637 КМ. Додијељени су у складу са Правилником о суфинансирању пројеката неразвијених и изразито неразвијених јединица локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“ број: 29/18 и 21/19) и Одлукама Владе Републике Српске о финансирању пројеката неразвијених и изразито неразвијених општина („Службени гласник Републике Српске“ број: 56/19, 102/19 и 111/19). У 2019. години укупно је суфинансирано 18 пројеката (по захтјеву 14 јединица локалне самоуправе). Трансфери су додијељени бесповратно и у највећем износу од 30.000 КМ по пројекту.

Трансфери изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе за набавку материјално – техничке опреме исказани су у износу од 19.000 КМ. У циљу реализације Стратегије развоја локалне самоуправе у Републици Српској исплаћена је новчана помоћ у сврху јачања капацитета матичних служби и побољшања квалитета јавних услуга за грађане, а извршена је реалокација са позиције остали некласификовани расходи.

Трансфери заједничким институцијама за реформу јавне управе исказани су у износу од 50.000 КМ, а додијељени су у складу са Одлуком Владе Републике Српске о исплати финансијских средстава Фонду за реформу јавне управе у БиХ за суфинансирање пројеката из области реформе јавне управе („Службени гласник Републике Српске“ број: 6/20). На иницијативу донатора Фонда за реформу јавне управе у Босни и Херцеговини, од стране свих управних нивоа власти у Босни и Херцеговини прихваћена је, и у Анексу III Меморандума о разумијевању за успостављање Фонда за реформу јавне управе, уграђена одредба која се односи на преузимање обавезе годишњег издвајања средстава из буџета сваког управног нивоа власти за суфинансирање Фонда за реформу јавне управе, чији ће износ бити прецизиран одлукама Савјета министара, Владе Републике Српске, Владе Федерације Босне и Херцеговине и Владе Брчко дистрикта.

#### **6.1.2.4. Издаци за нефинансијску имовину**

Издаци за нефинансијску имовину исказани су у износу од 126.814 КМ, а чине их издаци за произведену сталну имовину (120.448 КМ) и издаци за залихе материјала, робе, ситног инвентара, ауто-гума и сл. (6.366 КМ). Недостајућа средства за издатке у износу од 12.000 КМ су покривена реалокацијом по Рјешењу Владе Републике Српске са осталих неklasификованих расхода (6.000 КМ) и расхода за режијски материјал (6.000 КМ).

Издаци за произведену сталну имовину односе се на издатке за набавку постројења и опреме у износу од 64.445 КМ и издатке за нематеријалну произведену имовину у износу од 55.994 КМ.

Издаци за набавку постројења и опреме односе се на издатке за набавку: рачунарске опреме (5.920 КМ), канцеларијског намјештаја (5.999 КМ), рачунарске опреме (25.200 КМ - резервисана средства), опреме за гријање (536 КМ) и моторног возила (26.800 КМ).

Издаци за нематеријалну произведену имовину односе се на издатке за набавку надоградње софтвера „Хермес“ (5.994 КМ) и софтверског рјешења информационог система е-Писарница 50.000 КМ (резервисана средства).

Резервисање средстава планираних за набавку нефинансијске имовине у износу од 75.200 КМ (тачка 4. извјештаја) је евидентирано у складу са чланом 96. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број: 115/17 и 118/18).

#### **6.1.2.5. Остали издаци**

Остали издаци су исказани у износу од 17.620 КМ, а односе се на издатке за накнаде плата за породилско одсуство које се рефундирају од Јавног фонда за дјечију заштиту Републике Српске (15.080 КМ) и издатке за накнаде плата за вријеме боловања које се рефундирају од Фонда здравственог осигурања (2.540 КМ).

### **6.2. Имовина, обавезе и извори**

#### **6.2.1. Имовина**

Укупна имовина исказана је у износу од 2.357.186 КМ бруто, исправке 2.041.849 КМ и нето вриједности 315.338 КМ, а односи се на нефинансијску и финансијску имовину.

##### **6.2.1.1. Нефинансијска имовина**

Нефинансијска имовина на дан 31.12.2019. године исказана је у износу од 2.326.861 КМ бруто, исправке 2.016.159 КМ и нето вриједности 310.702 КМ, а односи се у цјелости на нефинансијску имовину у сталним средствима.

Нето вриједност нефинансијске имовине у сталним средствима чине: постројења и опрема, нематеријална произведена имовина и драгоцјености.

Постројења и опрема исказана су у износу од 818.367 КМ бруто, исправке 672.725 КМ и нето вриједности 145.642 КМ. Нето вриједност постројења и опреме чине: моторна возила (114.509 КМ), комуникациона и рачунарска опрема (16.377 КМ), канцеларијска опрема (13.800 КМ) и гријна и расхладна опрема (956 КМ).

У току године набављена је произведена стална имовина у износу од 81.850 КМ и то: моторно возило Шкода Октавиа (26.800 КМ), рачунарска опрема (5.920 КМ), канцеларијски намјештај (5.998 КМ), опрема за гријање, вентилацију и хлађење (536 КМ), рачунарски програм-донација (36.602 КМ), рачунарски програм Хермес надоградња (5.994 КМ).

У складу са чланом 41. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској, у 2019. години извршена је процјена нове вриједности за групу сталних средстава у употреби чија је књиговодствена вриједност сведена на нулу. Процијењена је вриједност канцеларијских машина у износу од 4.000 КМ, као и (нови) преостали вијек трајања од четири године.

Нематеријална произведена имовина исказана у износу од 1.494.359 КМ бруто, исправке 1.341.799 КМ и нето вриједности 152.560 КМ, обухвата донирани рачунарски програм за вођење Регистра запослених у јединицама локалне самоуправе, Стратегију развоја јединица локалне самоуправе и химну Републике Српске.

Драгоцјености исказане у износу од 12.500 КМ, односе се на слике и авиоснимке.

Промјене на нефинансијској имовини резултат су повећања вриједности имовине у износу од 85.850 КМ (усљед набавки и дониране нефинансијске имовине у износу од 81.850 КМ и процјене опреме 4.000 КМ) и смањења у износу од 59.128 КМ (усљед обрачунатих трошкова амортизације 58.974 КМ и расходања 154 КМ).

#### **6.2.1.2. Финансијска имовина**

Финансијска имовина и разграничења, исказана у износу од 30.325 КМ бруто, 25.689 КМ исправке и 4.636 КМ нето вриједности односе се на краткорочна потраживања и разграничења и краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

*Краткорочна потраживања* односе се на потраживања од запослених по основу коришћења мобилних телефона за децембар 2019. године (309 КМ).

*Краткорочна разграничења* односе се на разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме породилског одсуства од Фонда дјечије заштите (125 КМ).

*Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти* исказана у износу од 29.891 КМ бруто, 25.689 КМ исправке и 4.202 КМ нето вриједности, односе се на потраживања по основу рефундација за накнаду плата од Фонда здравственог осигурања Републике Српске и Јавног фонда за дјечију заштиту Републике Српске.

Потраживања од Фонда здравственог осигурања Републике Српске која нису наплаћена у року од 12 мјесеци од датума доспијећа коригована су као ненаплатива у износу од 5.968 КМ на терет расхода обрачунског карактера, што је наведено под тачком 6.1.2.2. извјештаја.

У току 2019. године потраживања по основу рефундација за накнаду плата из доприноса за дјечију заштиту и доприноса за здравствено осигурање наплаћена су у износу од 16.762 КМ, што је наведено под тачком 6.1.1. извјештаја.

### 6.2.2. Обавезе

Обавезе су исказане у укупном износу од 1.799.735 KM KM и односе се у цјелости на краткорочне обавезе.

Краткорочне обавезе односе се на обавезе: за лична примања запослених, из пословања, за грантове и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Обавезе за лична примања запослених исказане су у износу од 132.660 KM, а односе се на обавезе за бруто плате у износу од 127.417 KM (за децембар у износу од 126.037 KM и обавезе за доприносе из 2001. године у износу од 1.380 KM) и обавезе за бруто накнаде и остала лична примања у износу од 5.243 KM (за накнаде превоза за децембар, накнаду предсједнику синдиката за децембар и новчану помоћ у случају смрти ужег члана породице).

Обавезе из пословања исказане су у износу од 235.949 KM, а односе се на обавезе према добављачима за робе и услуге (235.478 KM) и обавезе према физичким лицима за дневнице и по основу уговора о дјелу (471 KM).

Обавезе за грантове исказане су у износу од 685.189 KM, а односе се на обавезе за текуће грантове: парламентарним странкама за децембар (321.083 KM), фондацијама и удружењима грађана (1.106 KM), удружењима од јавног интереса (25.000 KM), „Мерхамет“-у (78.000 KM), „Каритас“-у (30.000 KM), „Колу српских сестара“ (42.000 KM), удружењу „Дванаест беба“ (20.000 KM) и удружењима цивилних жртава рата Бошњака и Хрвата (78.000 KM).

Обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти у износу од 745.937 KM односе се на обавезе за трансфере неразвијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе за додијељену, а неисплаћену четврту траншу (500.000 KM) и за суфинансирање пројеката (195.937 KM) и обавезе по основу трансфера држави (50.000 KM).

У 2019. години путем извршених мултилатералних компензација измирене су обавезе према добављачима у износу од 184.943 KM.

На дан 29.02.2020. године нису измирене обавезе у износу од 29.779 KM, а односе се на обавезе за доприносе (1.380 KM) и обавезе из пословања (28.399 KM).

### 6.2.3. Извори и промјене на нето имовини

Властити извори су исказани у износу од 4.000 KM, а односе се на ревалоризационе резерве по основу процјене фер вриједности нефинансијске имовине, што је у складу са чланом 87. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (тачка 6.2.1.1. извјештаја).

### 6.3. Ванбилансна евиденција

Није било пословних догађаја који би захтијевали ванбилансно евидентирање.

### 6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У току 2019. године Министарство није имало судских спорова осим тужбеног захтјева из 2018. године против Министарства, као другооптуженог, за накнаду штете из 2014. године по основу додијељених трансфера парламентарним странкама. Правобранилаштво Републике Српске обавијестило је Министарство дана 08.10.2018. године да је тужбени захтјев упућен Окружном привредном суду у Бијељини. Министарство нема даљих информација које се односе на овај судски

спор у 2019. години. Процјена Министарства је да је предметна тужба неоснована. Вриједност спора износи 221.471 КМ, што је објелодањено у Образложењима у складу са пар. 36. и 100. МРС ЈС 19 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина.

#### **6.5. Образложења уз финансијске извјештаје**

Уз финансијске извјештаје Министарства за 2019. годину сачињена су и писана Образложења која пружају неопходне опште податке о Министарству, прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама. Такође, сачињена Образложења упућују на повезане информације презентоване у Прегледу прихода, примитака, расхода и издатака и Прегледу имовине, обавеза и извора, у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и других релевантних међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Ревизијски тим

Мира Савић, с.р.

Нада Трнинић, с.р.